

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет будівництва та транспорту
Кафедра архітектури та інженерних вишукувань

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ОК 11 Історія мистецтв та архітектури

Реалізується в межах освітньої програми

Архітектура та містобудування

за спеціальністю G17 Архітектура та містобудування.

на першому рівні вищої освіти.

Розробники:

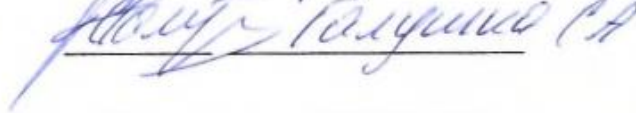

Бородай А.С., кандидат архітектури, доцент,
Бородай С.П., старший викладач

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри архітектури та інженерних вишукувань	протокол від <u>4</u> червня 2025 року № <u>14</u>
	Завідувач кафедри  Бородай Д.С.

Погоджено:

Гарант освітньої програми  Дмитро БОРОДАЙДекан факультету, де реалізується освітня програма  Олександр СОЛАРЬОВ

Рецензія на робочу програму надана

 Червоний О.М.
 Галушко С.А.
Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації
 (Надія Паранік)
Зареєстровано в електронній базі: дата: 01.07 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	ОК 11 Історія мистецтв та архітектури			
2.	Факультет/кафедра	Факультет будівництва та транспорту, кафедра архітектури та інженерних вишукувань			
3.	Статус ОК	Обов'язковий компонент			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо-професійна програма «Архітектура та містобудування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» кваліфікація: бакалаврархітектури.			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)				
6.	Рівень НРК	6 рівень			
7.	Семестр та тривалість вивчення	Денне – 2 семестр, 15 тижнів; 3 семестр, 15 тижнів			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	2 семестр		3 семестр	
		3		2	
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
	2 семестр	14	30	-	30
	3 семестр	30	0	-	30
10.	Мова навчання	українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	к. арх., доцент Бородай Артем Сергійович, ст. викл. Бородай Сергій Петрович			
10.1	Контактна інформація	кабінет 431е; т. +380503441096; boroday1@gmail.com			
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Історія мистецтв та архітектури» є складовою підготовки бакалавра архітектора, спрямований на оволодіння студентами знаннями з історії мистецтв, зарубіжної та української архітектури протягом її тисячолітнього розвитку і процесу формування української архітектури в загальноєвропейському історико-культурному аспекті з метою виховання у них культурного і державницького світогляду, навчання сучасного проектування з урахуванням національних особливостей, необхідного фахового рівня.			
13.	Мета освітнього компонента	Вивчення етапів розвитку мистецтва, стилів у мистецтві, стадій розвитку, визначення основних рис типологічного, конструктивно-тектонічного та художньо-образного і стильового рішення видатних пам'яток архітектури й творів мистецтва, виявлення взаємозв'язків і взаємовпливів архітектури з культурою різних народів, становлення її національної своєрідності.			
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими	1. Освітній компонент базується на знаннях з таких освітніх компонентів як: Історично-філософські студії, Іноземна мова			

	освітніми компонентами ОП	2. Освітній компонент є основою для таких освітніх компонентів як: Навчальна практика, Архітектурне проектування малоповерхових будівель, Архітектурно-містобудівне проектування малих поселень, Архітектурно-містобудівне проектування багатоповерхових і комплексних будівель, Теорія архітектурного проектування і типологія будівель та споруд, Основи реконструкції та реставрації архітектурних об'єктів, Архітектурна та об'ємно-просторова композиція, Основи містобудування, ландшафтного та середовищного дизайну.
15.	Політика академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної або наукової діяльності. Порушенням академічної доброчесності при вивченні ОК «Історія мистецтв та архітектури» вважаються : академічний плагіат, академічне шахрайство (списування, обман, видавання чимось виконаної роботи за власну), використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: Академічний плагіат – оцінка 0 , повторне виконання завдання. Академічне шахрайство – анулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання; повторне виконання несамотійно виконаної роботи; Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/enrol/index.php?id=4228

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде ...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹				Як оцінюється РНД
	ПРН ₀₃	ПРН ₀₄	ПРН ₀₅	ПРН ₀₆	
ДРН 1. Здатен відносити твори мистецтва до відповідного стилю, епохи, аналізувати їх стилеві, композиційні та художні характеристики, визначати авторство пам'яток мистецтва, їх регіональну приналежність.	+	+		+	Практично-аналітичні завдання, атестаційна контрольна робота, екзамен
ДРН 2. Здатен використовувати набуті знання у процесі архітектурного проектування сучасних об'єктів в історичному архітектурному середовищі, застосовувати прийоми синтезу мистецтв у подальшій творчості			+	+	Практично-аналітичні завдання, атестаційна контрольна робота, екзамен
ДРН 3. Здатен характеризувати кожний історичний архітектурний період та стиль, графічно відображати його особливості, проявляти свої знання усно і письмово, з урахуванням принципів збереження культурної спадщини як складової сталого розвитку.	+		+		Практичне завдання рисунок, атестаційна контрольна робота, екзамен
ДРН 4. Здатен розуміти, які типи будинків і споруд формувалися на кожному історичному етапі розвитку, з урахуванням соціокультурних та просторових чинників, що впливають на принципи сталого розвитку в архітектурі.	+	+		+	Практичне завдання рисунок, атестаційна контрольна робота, екзамен
ДРН 5. Здатен чітко знати та вміти відображати найважливіші пам'ятки архітектури різних історичних епох та стилів, знати видатних зодчих та етапи їх творчості			+	+	Практичне завдання рисунок, атестаційна контрольна робота, екзамен
ДРН 6. Здатен розуміти конструктивно-тектонічні особливості пам'яток архітектури різних історичних періодів у контексті їх адаптації до сучасних умов та інтеграції в екологічно сталий просторовий розвиток.	+		+	+	Практичне завдання рисунок, атестаційна контрольна робота, екзамен

¹Має відповідати Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми, зазначається для обов'язкових освітніх компонентів ОП I та II рівня, для усіх (обов'язкових та вибіркових ОК) ОП III

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ²
	Аудиторна робота дена			Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
2 семестр (Історія мистецтв)					
Тема 1: Вступ до курсу історії мистецтва. Загальнотеоретичні поняття. 1.Визначення поняття мистецтва. 2. Класифікація мистецтв. 3.Засоби вираження мистецтв. 4.Класифікація видів мистецтва за Гегелем.	2	4	-	6	1,2,3,5,6,9,11,13, 16,22*
Тема 2: Мистецтво Стародавнього Єгипту. 1.Загальні риси мистецтва Стародавнього Єгипту. 2.Особливості мистецтва Древнього царства. 3.Мистецтво Середнього царства. 4. Мистецтво Нового царства. 5.Значення мистецтва Древнього Єгипту для подальшого розвитку мистецтв.	2	4	-	6	1,2,3,5,6,9,11,13, 14,15,16*
Тема 3: Мистецтво Античної Греції. 1.Мистецтво Архаїчного періоду (VIII—VI ст. до н.е.). 2.Класичний період (V—IV ст.до н.е.). 3.Скульптура класичного періоду. 4. Елліністичний період (кін. IV — поч. I ст. до н.е.)	2	4	-	6	1,2,3,4,5,6,9,11,13, 14,15,16,17*
Тема 4: Мистецтво Стародавнього Риму та його вплив на європейську культуру. 1.Історичні етапи розвитку мистецтва Древнього Риму. 2.Архітектура Стародавнього Риму. 3.Стінопис Стародавнього Риму. 4.Особливості давньоримського живопису. 5.Скульптура у Древньому Римі.	2	4	-	6	1,2,3,4,5,6,9,11,13, 14,15,16,17*
Тема 5: Епоха Відродження у європейському мистецтві. 1.Загальні особливості мистецтва Відродження. 2.Майстри образотворчого мистецтва Ренесансу (Леонардо да Вінчі, Мікеланджело, Рафаель, Тиціан).	2	4	-	6	1,2,3,6,7,9,11,13, 14,15,16,17*

²Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

3.Північне Відродження. 4.Архітектура італійського Ренесансу.					
Тема 6: Бароко в західноєвропейському мистецтві Італії, Іспанії, Фландрії, Голландії. 1.Виникнення та розвиток стилю бароко в європейському мистецтві. 2.Архітектура бароко в Західній Європі у XVI – XVIIст. 3.Майстри образотворчого мистецтва Голландії, Фландрії, Іспанії: Рембрандт ван Рейн;Пітер-Пауль Рубенс; Дієго Веласкес.	2	4	-	8	1,2,3,6,7,9,11,13, 14,15*
Тема 7: Основні напрямки та течії у сучасному мистецтві. 1.Стилі та напрями у європейському мистецтві в кінці XIX –на поч. XXст. 2.Різновиди модернізму в середині XXстоліття. 3.Зародження постмодерну. 4.Стилістичні напрямки сучасного мистецтва кінця XX – поч. XXI ст.	2	6	-	8	1,6,7,9,11,13, 14,15,19,20,21,23*
Всього 3 семестр:	14	30	-	46	
3 семестр (Історія архітектури)					
Тема 1. Будівництво і архітектура найдавніших часів. Архітектура країн Близького Сходу. - Загальні риси розвитку архітектури первісного суспільства; - Первісно житло кам'яного віку; - Общинні будівлі та споруди бронзового та залізного віку; - Мегалітичні споруди; -Архітектура древніх країн Близького Сходу; - Коротка історична довідка Месопотамії; - Архітектура Дворіччя (IV-II тисячоліття до н.е.); - Архітектура Ассирії (I тисячоліття до н.е.).	2		-	2	1, 3, 8, 10, 11**
Тема 2. Архітектура Стародавнього Єгипту і Китаю. - Періодизація розвитку архітектури Стародавнього Єгипту; - Архітектура і будівельні технології в Єгипті Додинастичного та Ранньодинастичного періоду; - Архітектура часів Древнього царства. Комплекси пірамід в Гізі (IV династія); - Монументальне будівництво Середнього царства;	2	-	-	2	2, 3, 5, 6, 10, 11, 12**

- Загальні риси архітектури та міст Нового царства; - Храми в Стародавньому Єгипті. - <i>Архітектура Древнього Китаю. Будівництво і архітектура Китаю періоду неоліту;</i> - <i>Періоди Шань Ін (XVII-XII ст. до н.е.); Чжоу (XI-III ст. до н.е.); конкуруючих царств (400-220 рр. до н.е.) в архітектурі Китаю.</i>					
Тема 3. Архітектура Стародавньої Греції • <i>Крито-Мікенська архітектура;</i> • <i>Архітектура Стародавньої Греції найдавнішої та архаїчної епохи;</i> • <i>Архітектура Стародавньої Греції класичної епохи:</i> - Загальна характеристика, будівельна техніка; - Архітектура Афінського Акрополя; - Архітектура давньогрецької Аттики та Пелопоннесу; • <i>Архітектура Греції в епоху еллінізму;</i> - Загальна характеристика періоду, будівельні технології; - Містобудування в епоху еллінізму; - Архітектура будівель і споруд в елліністичний період.	2	2	-	2	2, 3, 5, 8, 9, 10, 13**
Тема 4. Архітектура Стародавнього Риму. • <i>Архітектура Стародавнього Риму періоду Республіки:</i> - Загальна характеристика; - Будівельні матеріали і конструкції; - Містобудування; - Громадські будівлі та інженерні споруди; - Житлові будівлі; - Ордер. • <i>Архітектура Стародавнього Риму періоду Імперії.</i>	2	2	-	2	3, 4, 6, 8, 10, 14**
Тема 5. Романська архітектура і архітектура Візантії - Передумови виникнення романської архітектури; - Основні типи споруд; - Особливості архітектури замків; - Розвиток романської архітектури у Франції, Німеччині, Італії та інших країнах Західної Європи. • <i>Архітектура Візантії:</i> - Історія візантійської архітектури; - Загальна характеристика періоду; - Особливості будівництва Візантії; - Найбільш визначні приклади візантійської архітектури.	2	2	-	2	3, 6, 7, 8, 10, 12**
Тема 6. Архітектура Готики.	2	-	-	2	1, 3, 7, 10, 11, 12**

- Передумови виникнення, загальна характеристика і періодизація готичного періоду; - Основні риси готичного стилю в архітектурі; - Конструктивні системи і особливості готичних споруд; - Приклади готичної архітектури.					
Тема 7. Архітектура Відродження. - Періодизація епохи Відродження і характеристика раннього Відродження; - Загальна характеристика і періодизація високого Відродження; - Творчість Браманте, Рафаеля Санті, А. да Сангалло; - Загальна характеристика і періодизація пізнього Відродження; - Римська школа (Творчість Мікеланджело, Сансовіно); - Венеціанська школа (Творчість Вільоні, Паладіо)	2	-	-	2	2, 4, 5, 8, 9, 11**
Тема 8. Архітектура Бароко. Бароко в Україні. • <i>Архітектура бароко в Європі:</i> - Передумови виникнення і періодизація бароко; - Загальна характеристика і основні риси бароко; - Містобудування та особливості будівництва; - Бароко в країнах Європи (приклади і представники); • <i>Бароко в Україні.</i>	2	-	-	2	2, 4, 7, 9, 11, 12**
Тема 9. Архітектура класицизму. Класицизм в Україні. • <i>Архітектура класицизму у Європі та США:</i> - Загальна характеристика і періодизація класицизму у Європі; - Основні риси класицизму в архітектурі; - Центри розвитку і представники класицизму в архітектурі країн Європи і Америки; - Класицизм в інтер'єрі; • <i>Класицизм в Україні.</i>	2	-	-	2	1, 6, 7, 9, 11, 12, 15**
Тема 10. Становлення і розвиток сучасної архітектури кінця XIX, початку XX ст. Сіль модерн. Архітектура країн Європи після I світової війни. - Розвиток будівництва зі сталевих конструкцій у XIX столітті; - Споруди із сталевих каркасів. Чавунні мости; - Розвиток залізобетонних конструкцій і нових архітектурних форм у будівництві промислових та цивільних споруд; - Сіль «модерн» (Ар Нуво, Югендстиль);	2	2	-	2	2, 5, 6, 8, 11, 12, 16**

- Загальна характеристика архітектури країн Європи після I світової Війни; - Архітектура Німеччини після I світової війни; - Архітектура Франції після I світової війни; - Архітектура Англії після I світової війни.					
Тема 11. Розвиток сучасної архітектури і містобудування кінця XIX – XX ст. Органічна архітектура. Баухауз. Архітектура США після I світової Війни. - Творчість Ф.Л. Райта. Поняття «органічної архітектури»; - Приклади споруд Ф.Л. Райта. Експресіонізм в архітектурі; - Творчість В. Гропіуса; - Архітектурна школа «Баухауз»; - Передумови розвитку та загальна характеристика Америки після I світової війни; - Основні характерні риси і напрями розвитку архітектури Америки 1920-1940 рр.; - Представники і приклади архітектурних об'єктів США після I світової війни.	2	2	-	2	4, 7, 10, 11, 12, 13**
Тема 12. Функціоналізм в архітектурі. Міс ван де Рое і Ле Корбюз'є. Архітектура капіталістичних країн після II світової війни. - Творчість Міс ван де Рое; - «Стиль Міса» - скло і залізобетон у будівництві; - Творчість Ле Корбюз'є – теорія архітектури майбутнього; - Ідеї Ле Корбюз'є у житловому будівництві; - Ідеї Ле Корбюз'є у містобудуванні; - Передумови розвитку архітектури в країнах Європи після II світової війни; - Розвиток архітектури в США після II світової війни; - Приклади об'єктів та найбільш визначні архітектори в капіталістичних країнах після II світової війни.	2	-	-	2	8, 10, 11, 12, 14, 16**
Тема 13. Сучасна архітектура США. Хмарочоси та інші нові будівлі в архітектурі США. Архітектура Японії. Неоекспресіонізм в архітектурі XX століття. - Характеристика еkleктизму Америки кінця XIX – початку XX століття; - Особливості «чикагської» школи; - Хмарочоси в архітектурі Америки; - Громадські і житлові комплекси в архітектурі Америки; - Творчість Кензо Танге у Японії; - Загальна характеристика неоекспресіонізму і його основні риси; - Творчість Е.Саарінена;	2	2	-	2	5, 6, 7, 8, 10, 11**

- <i>Творчість О. Німеєра.</i>					
Тема 14. Сучасна архітектура Франції, Італії, Бразилії. Необруталізм 2-ї половини 50-х років XX століття. - Характеристика основних періодів архітектури Франції; - Район «Дефанс» у Парижі; - Особливості архітектури Італії; - Творчість П.Л. Нерві; - Архітектура Бразилії, її національні і інтернаціональні риси; - Творчість О. Німеєра; - <i>Передумови виникнення і розвитку необруталізму;</i> - <i>Характерні риси необруталізму в архітектурі;</i> - <i>Представники і приклади будівель і споруд необруталізму.</i>	2	-	-	2	2, 9, 10, 11, 12**
Тема 15. Архітектура останніх десятиліть, заключне слово в сучасній архітектурі зарубіжних країн XX-XXI ст. Архітектура СРСР XX ст. - Загальна характеристика архітектури останніх десятиліть з урахуванням принципів сталого розвитку; - Основні напрямки сучасної архітектури з акцентом на екологічність та енергоефективність; - Основні представники і приклади об'єктів сучасної архітектури, сучасні інновації для сталого середовища; - <i>Архітектура СРСР XX ст.</i>	2	2	-	2	2, 10, 11, 12**
Всього 4 семестр:	30	-	-	30	
Всього	44	30	-	76	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
ДРН 1. Здатен відносити твори мистецтва до відповідного стилю, епохи, аналізувати їх стильові, композиційні та художні характеристики, визначати авторство	<i>Словесні методи</i> – пов'язані з поясненням основних етапів розвитку мистецтва, стилів, творів в різні історичні епохи. <i>Демонстраційні методи</i> – пов'язані із наочною демонстрацією стильових особливостей різних епох в мистецтві, ілюстрацій творів мистецтва. <i>Практичні методи</i> – виконання індивідуальних аналітичних завдань.	10	Робота з методичними вказівками, навчальними посібниками, ілюстративним матеріалом, Інтернет ресурсами, виконання самостійних аналітичних завдань.	10

пам'яток мистецтва, їх регіональну приналежність.	Використання платформи MOODLE, ZOOM, під час змішаної форми навчання.			
ДРН 2. Здатен використовувати набуті знання у процесі архітектурного проектування сучасних об'єктів в історичному архітектурному середовищі, застосовувати прийоми синтезу мистецтв у подальшій творчості	<i>Словесні методи</i> – пов'язані з поясненням особливостей застосування знань з історії мистецтв у процесі архітектурного проектування, прийомів синтезу мистецтв. <i>Демонстраційні методи</i> – пов'язані із наочною демонстрацією прикладів синтезу мистецтв в архітектурі . <i>Практичні методи</i> – виконання індивідуальних аналітичних завдань. Використання платформи MOODLE, ZOOM, під час змішаної форми навчання.	10	Робота з методичними вказівками, навчальними посібниками, ілюстративним матеріалом, Інтернет ресурсами, виконання самостійних аналітичних завдань.	10
ДРН 3. Здатен характеризувати кожний історичний архітектурний період та стиль, графічно відображати його особливості, проявляти свої знання усно і письмово, з урахуванням принципів збереження культурної спадщини як складової сталого розвитку.	<i>Словесні методи</i> – пов'язані з поясненням основних історичних архітектурних періодів та їх особливостей . <i>Демонстраційні методи</i> – пов'язані із наочною демонстрацією стилевих особливостей та архітектурних об'єктів різних історичних періодів. <i>Практичні методи</i> – виконання індивідуальних графічних завдань. Використання платформи MOODLE, ZOOM, під час змішаної форми навчання.	14	Робота з методичними вказівками, навчальними посібниками, ілюстративним матеріалом, Інтернет ресурсами, виконання самостійних графічних завдань.	14
ДРН 4. Здатен розуміти, які типи будинків і споруд формувалися на кожному історичному етапі розвитку, з урахуванням соціокультурних та просторових чинників, що впливають на принципи сталого розвитку в архітектурі.	<i>Словесні методи</i> – пов'язані з описом та поясненням основних типів будинків і споруд, які формувалися на кожному історичному етапі розвитку. <i>Демонстраційні методи</i> – пов'язані із наочною демонстрацією прикладів основних типів будинків і споруд, що формувалися на кожному історичному етапі розвитку. <i>Практичні методи</i> – виконання індивідуальних графічних завдань. Використання платформи MOODLE, ZOOM, під час змішаної форми навчання.	14	Робота з методичними вказівками, навчальними посібниками, ілюстративним матеріалом, Інтернет ресурсами, виконання самостійних графічних завдань.	14

ДРН 5. Здатен чітко знати та вміти відображати найважливіші пам'ятки архітектури різних історичних епох та стилів, знати видатних зодчих та етапи їх творчості	<i>Словесні методи</i> – пов'язані з описом найважливіших пам'яток архітектури різних історичних епох та стилів, творчості видатних зодчих. <i>Демонстраційні методи</i> – пов'язані із наочною демонстрацією найвизначніших пам'яток архітектури різних історичних епох та стилів, творів видатних зодчих. <i>Практичні методи</i> – виконання індивідуальних графічних завдань. Використання платформи MOODLE, ZOOM, під час змішаної форми навчання.	14	Робота з методичними вказівками, навчальними посібниками, ілюстративним матеріалом, Інтернет ресурсами, виконання самостійних графічних завдань.	14
ДРН 6. Здатен розуміти конструктивно-тектонічні особливості пам'яток архітектури різних історичних періодів у контексті їх адаптації до сучасних умов та інтеграції в екологічно сталий просторовий розвиток.	<i>Словесні методи</i> – пов'язані з поясненням конструктивно-тектонічних особливостей пам'яток архітектури різних історичних періодів. <i>Демонстраційні методи</i> – пов'язані із наочною демонстрацією на конкретних прикладах конструктивно-тектонічних особливостей пам'яток архітектури різних історичних періодів. <i>Практичні методи</i> – виконання індивідуальних графічних завдань. Використання платформи MOODLE, ZOOM, під час змішаної форми навчання.	12	Робота з методичними вказівками, навчальними посібниками, ілюстративним матеріалом, Інтернет ресурсами, виконання самостійних графічних завдань.	14

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Індивідуальні графічні або аналітичні завдання після закінчення кожної теми	28 балів / 28%	По закінченню вивчення теми
2.	Індивідуальні самостійні завдання	27 балів / 27%	По закінченню вивчення теми
3.	Проміжна тестова контрольна робота	15 балів / 15%	7-8 тиждень
4.	Екзамен	30 балів / 30%	До 14 -15 тижня

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Індивідуальні графічні завдання після закінчення кожної теми (7 або 8 завдань в кожному семестрі)	<2 (1,5) балів Індивідуальне завдання не відповідає поставленим задачам	2 (1,5) бали Індивідуальне завдання в цілому відповідає поставленим задачам, виконано на достатньому рівні	3 (2,5) бали Індивідуальне завдання відповідає поставленим задачам, виконано на достатньо-високому рівні з незначними помилками	4 (3,5) бали Індивідуальне завдання відповідає поставленим задачам, виконано на високому рівні
Індивідуальні самостійні завдання (7 або 8 завдань в кожному семестрі)	<2 (1,5) балів Самостійне завдання не відповідає поставленим задачам	2 (1,5) бали Самостійне завдання в цілому відповідає поставленим задачам, виконано на достатньому рівні	3 (2,5) бали Самостійне завдання відповідає поставленим задачам, виконано на достатньо-високому рівні з незначними помилками	4 (3,5) бали Самостійне завдання відповідає поставленим задачам, виконано на високому рівні
Проміжна тестова контрольна робота	<7 балів Більшість відповідей невірні	7-9 балів Більше половини відповідей на запитання вірні	10-12 балів Більшість відповідей на запитання вірні	13-15 балів Всі або майже всі відповіді на запитання вірні
Екзамен	<15 балів Відповіді на питання не відповідають поставленим завданням	16-20 балів Відповіді на питання в цілому відповідають поставленим задачам, але достатньо умовні	21-25 балів Відповіді на питання в цілому відповідають поставленим задачам з незначними помилками	26-30 балів Відповіді на питання повністю відповідають поставленим задачам

5.3.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальними завданнями	Кожне практичне заняття
2.	Усний зворотний зв'язок на тестову контрольну роботу	7-8 тиждень

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

2 семестр (Історія мистецтв)*

6.1. Основні джерела

1. Крамарчук, Х. П., Петрів, О. В. Історія мистецтва і архітектури : навч. посіб. Ч. 1. – Львів, 2022. – 176 с.
2. Фартінг, С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. – Харків : Віват, 2021. – 576 с.
3. Годж, С. Коротка історія мистецтва. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2021. – 224 с.
4. Підлужна, Л. О. Історія українського мистецтва : навч. посібник. – Київ : Ліра-К, 2021. – 264 с.
5. Габрель, М. В., Габрель, Т. В. Мистецтво в історико-культурному контексті : навч. посібник. – Київ : Центр учбової літератури, 2020. – 284 с.
6. Бірюльов, Ю. А. Українське мистецтво ХХ – початку ХХІ ст.: постаті, течії, стилі. – Львів : Центр Європи, 2018. – 280 с.
7. Волинець, Ю. О. Основи історії образотворчого мистецтва : навч.-метод. посібник. – Черкаси : Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, 2020. – 120 с.
8. Французова, Н. М. Історія образотворчого мистецтва : навчальний посібник. – Київ : НАУ, 2019. – 160 с.
9. Павлюк, І. І. Історія культури України : навч. посібник. – Київ : Академія, 2020. – 320 с.
10. Гайдукевич, І. В. Вступ до мистецтвознавства : навч. посібник. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 190 с.
11. Hounour, H., & Fleming, J. *A World History of Art*. 7th ed. – London : Laurence King Publishing, 2020. – 996 p.
12. Gombrich, E. H. *The Story of Art*. 17th revised edition. – London : Phaidon Press, 2022. – 688 p.

6.1.2. Методичне забезпечення.

13. Бородай С.П. Історія мистецтв. Курс лекцій для студентів 2 курсу денної форми навчання а спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» ОС «бакалавр» / Суми: СНАУ, 2022.-65с.
14. Бородай С.П. Історія мистецтв. Методичні вказівки до виконання практичних завдань і самостійної роботи для студентів 2 курсу денної форми навчання спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» ОС «бакалавр» / Суми:СНАУ, 2022 рік, 26 с.

* - літературні джерела, що використовуються в 2-му семестрі

** - літературні джерела, що використовуються в 3-му семестрі

6.1.3. Інші джерела.

15. Найдавніше мистецтво України = L'art des origines en Ukraine: [монографія] / Л. Яковлева ; [наук. ред Ф. Джінджан ; Ін-т археології НАН України]. — К. : Стародавній Світ, 2013. — 288 с.
16. Історія українського мистецтва: конспект курсу лекцій / В. Г. Лукань; МОНМС України, Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, Ін-т мистец. — Т. : Навч. кн. — Богдан, 2012. — 192 с
17. Українське мистецтво ХХ століття в художній критиці. Теорія. Історія. Практика: монографія / М. О. Криволапов. — 2-ге вид., переробл. і доповн. — К. : КИТ, 2010. — 475 с.
18. Українське мистецтво : в 2 т. з додатками / Вадим і Данило Щербаківські ; [передм. І.О. Ходак ; упоряд. О.О. Савчука] ; Інститут археології Національної академії наук України [та ін.]. - Харків : Видавець Савчук О.О., 2015. - 472 с. : іл., портр
19. Історія українського мистецтва: У 6 тт.—К.Наукова думка, 1966-1969.
20. Кравич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво: навч. посібн.: У 3 ч. — Львів: Світ, 2003-2004-2005.
10. 21. Бородай, Д. С., Бородай, А. С., Бородай, С. П. Історико-архітектурні особливості Мовчанського монастиря у місті Путивль Сумської області // Науковий вісник будівництва. № 112 — 2025.
22. Бородай С.П., Бородай Д.С.. Архітектурна графіка: від клаузури – до комп’ютерної візуалізації. Збірник наукових праць за матеріалами V Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, молодих учених і науково-педагогічних працівників «Архітектурний рисунок у контексті професійної освіти» / За ред. Т.М. Зіненко. — Полтава : ПолтНТУ, 2019. — (с.156-162).

4 семестр (Історія архітектури)**

6.2. Основні джерела

1. Клименюк Т.М. Історія архітектури середньовіччя і нового часу V–XIX ст. — Львів: Львівська політехніка, 2023. — 280 с.
2. Крамарчук Х.П., Петрів О.В. Історія мистецтва і архітектури: навчальний посібник. Ч. 1 — Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. — 176 с.
3. Петрів Оксана. Історія архітектури: підручник — Львів: Магнолія 2006, 2023. — 209 с.
4. Бірюльов Ю.А. Українська архітектура ХХ – початку ХХІ ст.: Постаті. Течії. Стили. — Львів: Центр Європи, 2018. — 280 с.
5. Габрель М.В., Габрель Т.В. Історія архітектури світу: навчальний посібник — Київ: Ліра-К, 2019. — 324 с.
6. Білецький В.С. Світова архітектура: від античності до модерну: навч. посіб. — Київ: Кондор, 2021. — 268 с.
7. Попельнюк Ю.О. Основи історії архітектури: курс лекцій для студентів архітектурних спеціальностей — Харків: ХНУБА, 2020. — 220 с.
8. Французова Н.М. Архітектура і мистецтво доби Відродження: навчальний посібник — Київ: НАУ, 2019. — 160 с.
9. Ching, Francis D.K. A Global History of Architecture (3rd ed.) — Hoboken: Wiley, 2017 [перевидання 2022]. — 880 p.

6.2.2. Методичне забезпечення

11. Бородай А.С., Бородай Я.О. Історія архітектури і містобудування. Курс лекцій для студентів 2 курсу денної форми навчання за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування» ОС «бакалавр» / Суми:СНАУ, 2020 рік, 77 с.

12. Бородай А.С., Чередниченко О.М. Історія мистецтв та архітектури. Курс лекцій для студентів 2 курсу (2 семестр) денної форми навчання спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» ОС «бакалавр». Частина 1 / Суми: СНАУ, 2023 рік, 92 с.
13. Бородай А.С., Бородай Я.О. Історія мистецтв та архітектури. Методичні вказівки до виконання практичних занять для студентів 2 курсу денної форми навчання спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» ОС «бакалавр» / Суми: СНАУ, 2023 рік, 29 с.
14. Бородай А.С. Історія мистецтв та архітектури. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів 2 курсу денної форми навчання спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» ОС «бакалавр» / Суми: СНАУ, 2023 рік, 37 с.

6.2.3. Інші джерела

15. Бородай, Д. С., Бородай, А. С., Бородай, С. П. Історико-архітектурні особливості Мовчанського монастиря у місті Путивль Сумської області // Науковий вісник будівництва. № 112 – 2025.
16. Borodai, A. S., Borodai, D. S., Borodai, S. P. Environmental technologies in modern national architecture of Ukraine // Modern engineering and innovative technologies : International scientific periodical journal. 2023. Issue 26, Part 2. Karlsruhe, Germany. P. 26–31. DOI: 10.30890/2567-5273.2023-26-02-012. URL: <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit26-02-012>
17. Taranenko S.V., Borodai A.S., Borodai Ya.O., Borodai S.P., Problems of formation of space in the creativity of architect Hans Sharun. Scientific World Journal. Issue №19, May, 2023 - Svishtov, Bulgaria – P. 59-63.